

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik raponként reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.

Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

A nemzet gyásza.

Írta: Csillag Károly.

Vonuljatok fel ti a képzeletalkotta szellemek a Jókai Mór temetéséhez! Ti, akiket az ő alkotó fantáziája varázsolt elő a rejtélyesség költői homályából, akiket ő úgy hívott elének, mintha csakugyan éltek volna és akiket mi most már mint husból és vérből alkotott való lényeket ismerünk, jöjjetek gárdának a Jókai Mór koporsójához! Kisérjétek el Őt az ő utolsó útjában, velünk a nemzet millióival együtt, kik a legmélyebb és legfájóbb érzés könnyeit hullatjuk gyászos ravatalára!

Miért fáj és szorong annyira a magyar nép fiainak szíve az ő halála miatt? Hiszen a lángelméket inkább csodálni szoktuk mintsem, hogy sorsukat megoszszuk. A csodálat és tisztelet hideg érzéseket szokott kelteni és mégis Jókai Mór halálakor úgy éreztük mindannyian, mintha valamelyik hön szeretett családtagtól fosztott volna meg bennünket a halál. Ki ne emlékeznék arra, akinek már volt valaha drága halottja, hogy micsoda érzés az, ha az, akit úgy szeretünk, jobban mint önmagunkat, elbucsuzik tőlünk az örökkévalóság homályába. Ki ne tudná azt, hogy ez a fájdalom szóval kimondhatatlan és hogy az érzés ilyen fájdalma csak igazán szerett lények elvesztése miatt ébred fel lelkünkben?

Hiszen Jókai Mór nélkül a magyar nemzet önönmagát még nem ismerte. Nem ismerte erényeit, erejét, jelességeit, kiválóságát, de még szeretetreméltó és egyéb hibáit se. A nemzet az ő tolla leírásából ismert csak önmagára. Az ő tolla kellett ahhoz, hogy a nemzet igazi legendája megíródjék, az ő képzelete kellett ahhoz,

hogy a régi várromok sok ezer elfelejtett regéje szárnyra keljen és végig járjon az ország minden palotája fényes tornácán és a millió kunyhók szalmafedett nyugovóhelyén. Költői képzeletének papírra vetett betűi a sajtó segítségével megtelítették az egész országot, és úgy amint a világon százfelé széjjelvetett zsidóságot összetartja egy közös téma: az agg biblia, úgy a magyar nemzetnek bite és állandó összetartó evangéliuma lett az ő műveinek a nagy könyve. Ezt a nagy könyvet minden magyar ember ismeri, s ha megszakadna közöttünk az összetartozásnak minden köteléke, ez az erős fonál még mindig együtt tartaná ezt a nemzetet.

Most, hogy a halál elválasztotta tőlünk és az egész ország gyászt öltött miatta, mindenki igyekszik megadni a tőle telhető kegyeletet a nagy halottnak. Ezer és ezer toll ír róla és akinek csak egy kis személyes vonatkozása van, amely Hozzá fűzte, most elmondja. Jól esik mindenkinek annyit is mondhatni róla, hogy itt vagy ott látta, talán beszélt is vele és szerencsésnek érzi magát mindenki ha egy arcképet vagy emléktárgyat kapott tőle.

Ezek egyikével sem dicsekedhetem. De a véletlen mégis úgy akarta, hogy legutolsó külföldi útja alkalmával én is ott voltam a Riviérán alig két órányira tőle. De sőt egy és ugyanazon a napon indultunk visszafelé Nizzából érkező vonattal. Ott a Riviérán különösen a magyar vendégek sűrűn foglalkoztak vele, mert sokat látták úgy Nizzában mint Monte Carlóban, ahová szívesen ellátogatott. Egy san-remói

orvossal is beszélgettem, aki gyakran tett látogatást nála és aki sok érdekes epizódot mondott el róla. Amikor hire jött, hogy az agg ember a Rivériáról egyenest haza utazik, az orvos azt jegyezte meg, hogy ez nem az ő tanácsára történt így, mert ilyen hosszú tartózkodás után okvetlen vagy két heti átmeneti stációt kellene tartani az útba eső Merán vagy Arcóban. Én azt hiszem, ennek az orvosnak a véleménye a helyes tapasztalaton alapult, mert csakugyan a múlt hó végén idehaza valóságos tél volt a Riviéra kárikulás melege mellett. Nagy gondatlanság volt tehát az öreg embert, aki ott is gyengélkedett utnak engedni. Hogy ez talán az ő akaratán mulott-e vagy pedig a környezetének tulajdonítandó-e, ezt már nem tudhatom.

Most azonban már le kell tenni minden ilyen gondolatról, amely csak fájó érzéseket kelthet.

Le kell tenni arról a gondolatról is, hogy ha legalább még egy évtizedig él, még mennyi nagy terve valósult volna meg, mennyivel gyarapodott volna a kincsház, amelyet a magyar nemzetnek felépített és örök időkre átadott.

Szellemi törekvéseinek a kincsháza a mienk. Elidegeníthetetlenül a magyar nemzeté. Ezt tőlünk nem veheti el még a hóditó ágyusora sem. Ha romba dőlne minden és pusztán maradnánk ott a viharban elhagyatva, még akkor is megirigyelne bennünket még a hóditó is, mert Jókai a mienk addig, a míg csak egy marad meg belőlünk, őt tőlünk még a halál sem veheti el!

Jókai halála.

Holnap reggel megnyílik a Múzeum kapuja és száz meg százezer ember indul majd zarándokutra, hogy még egyszer és utoljára megnézze a holtta vált költőt, mielőtt utolsó útjára tér.

A Nemzeti Múzeumban.

Annak dacára, hogy tizenöt munkás egész éjjel dolgozott az előcsarnokban felállítandó ravatalon, ma délelőtt a munkának még nagyon a kezdetén tartottak. A ravatalból ugyszólván még semmi sem készült el, csak az Apaffi György szarkofágja körül emeltek három lépcsőt.

Az oszlopokat és a menyezetet fekete posztóval vonták be, a szobroknak a legnagyobb részét pedig kihordták egy szomszédos helyiségbe.

Holnap reggelre fölépül a ravatal is, elkészül a diszítés is.

A koporsó az előcsarnoknak egy hat lépés hosszú és négy lépés széles kis mellékfülkéjében áll. Két koszorú: Arany Lászlóné és a házi orvosé, a koporsó lábrészén egy csokor, az özvegyé a fejrész felé van téve. A koporsó körül hat gyertya ég és két díszruhás szolgál áll mellette őrt.

A Petőfi-társaság ma délelőtti ülésében elhatározta, hogy Jókai Mór temetésén testületileg vesz részt. A társaság kivonul a temetőbe s megvárja, amíg a nagy halottat elhantolják. Herczeg Ferenc, a társaság elnöke a sírnál beszédet mond.

Jókai gyász a Házban.

— A képviselőház ülése. —

Az új ülészak első ülését a képviselőház a nemzet gyászána szentelte. A királyi kéziratot, amelylyel uralkodó a harmadik ülészakot megnyitotta, felolvasták s azután Perczel elnök, Berzeviczy kultuszminiszter és Thaly Kálmán, a függetlenségi párt tiszteletbeli elnöke adóztak megilletődött, kegyeletos szavakkal Jókai emlékének. A Ház az elnök és a kultuszminiszter előterjesztését egyhangulag elfogadta.

Elnök: Elragadta a halál az ország koszorús költőjét, Jókai Mórt. Megrendítő eset ez az egész országra, megrendítő eset minden magyar emberre, és én azt hiszem, hogy ha nem is állna fenn évtizedek óta az a benső kapocs, amely a törvényhozást és utóbbi időben annak mindkét házáat Jókaihoz kötötte, még az esetben is kötelességem lenne e helyről megemlékezni az elhunyt nagy hazafiról. Mert Jókai Mór az ő hasznos és a magyar névre csak dicsőséget árasztó működésében több mint négy évtizeden át a törvényhozásnak is tagja volt. 1861-ben választott először képviselővé és 1896-ig tagja volt az országgyűlés képviselőházának. 1896 óta pedig a törvényhozás másik házában, a főrendiházban működött mint törvényhozó. Így tehát a gyász nemcsak országos jellegénél fogva, hanem ugyis mint a Háznak saját gyásza érinti a képviselőházat. Jókainak, mint írónak, mint költőnek méltá-

tása teljes valójában nem e helyre tartozik. Meg fog az történni kétségtelenül. Sokkal inkább is átérzi azt mindenki, hogysem erre itt e percben kitérni kellene. Két dolog van azonban, amelyet hallgatással nem mellőzhetek és amelyet különösen kiemelni kívánok. Ez a két dolog az, hogy mi Jókai Mórban a leglánglelkűbb, a legtörhetlenebb hazafiak egyikét, az ország legkiválóbb fiainak egyikét gyászoljuk, aki a legmelegebb szeretettel csüggött a hazán, mindnyájunk közös édesanyján. A másik az, hogy Jókai mindvégig megtartotta azt a tősgyökeres magyarságát, amelylyel ő a magyart a külföld előtt is ismertté, keresetté és rokonszenvesé tette.

Ezuttal formai indítványt nem kívánok tenni, tisztelt Ház, mivel mai ülésünkben még határozatot még nem hozhatunk. De a Ház beleegyezésével máris intézkedtem, hogy a Ház külső kifejezésül és a Ház összes tagjai mélyen érzett részvételének nyilvánításul díszes koszorú helyezettessék az elhalt hazafi ravatalára. (Általános helyeslés.) Felkérem azonkívül összes képviselőtársaimat, hogy a hétfőn délután 3 órakor a Nemzeti Múzeum előcsarnokában megtartandó végtisztességen megjelenni és őt utolsó útjára elkísérni hazafiúi kötelességüknek tartásuk, természetesen az elnökség vezetése alatt (Helyeslés.) Ami most már a külön indítványokat illeti, azokat miután a hétfői ülésen sem lesznek elkésztettek, a hétfői ülésre tartom fenn és akkor fogok azok iránt a Háznak javaslatot tenni.

A vallás és közoktatásügyi miniszter ur kér szót.

Berzeviczy Albert: T. Ház! Én a kormány nevében is hozzájárulok a mélyen t. elnök ur előterjesztéséhez, annak minden részéhez. Nem kételkedhetem benne, hogy a magyar képviselőház méltó és hű kifejezője lesz a nemzeti közérületnek, amely megilletődéssel borult a nagy költő ravatalára és kívánja őt a nemzet halottjaként gyászolni. (Helyeslés.)

Jókai írói munkásságával Magyarországnak annyi és oly maradandó dicsőséget szerzett, hogy a magyar nemzet önmagát kisebbitené, ha a kegyeletnek méltó kifejezését nem találja annak a költőnek az elhunyt alkalomából, aki a magyar névnek, a magyar költészetnek a világ minden művelt nemzete körében számtalan barátot szerzett. (Élénk helyeslés), aki pazar gazdagságu képzeletével világokat fedezett fel, nemzete és a többi művelt nemzetek számára, akinek a működése elválaszthatatlanul összeforr nemzetünk egész újabbkori történetével. (Ugy van!)

Tisztelt képviselőház! A költő halála olyan időben következett be, amidőn az országgyűlés szünetelt és ezért a kormány kötelességének tartotta a törvényhozás jóváhagyásának reményében saját felelősségére tenni meg a legszükségesebb intézkedéseket arra nézve, hogy Jókai mint a nemzet halottja az ő nagy nevéhez és a magyar nemzethez méltó végtisztességben részesüljön. (Élénk helyeslés.)

Thaly Kálmán: Az országos gyász mélyen megrendíti az ő szívet is, költőről, a költők

között is óriásról van szó, talán nem is volna szabad száraz prózában megemlékezni róla. Hiába keres hasonlatokat nagysága jellemzésére: az északi fény ragyogása elvész, a csillagpompa hideg és távol van tőlünk, az ő hatása ragyogó, meleg s közvetlen. Jókai szive legremekebb költeményei írása közben mindig a hazáé volt, regényeiből minden magyar ember kiérzi a magyar szívet lelkesedését. Szól Jókai irodalmi működésének jelentőségéről Majd a párt nevében kijelenti, hogy az elnök és kultuszminiszter jelentéséhez megilletődéssel hozzájárul.

Elnök A legközelebbi ülés hétfőn délelőtt tíz órakor lesz. Napirendje a két alelnök, a háznagy s a jegyzők választása s a Ház osztályokra osztása. Kedden a szakbizottságokat választják meg. Az ülés végén még felolvasták és hitelesítették a jegyzőkönyvet.

Jókai Mór temetése.

Nagy előkészületek folynak a fővárosban Jókai Mór temetésére. Az előkészületekből ítélve a temetés nem sokkal marad el azoktól az impozáns temetésektől, amilyenek Deák, Kossuth temetései voltak. A fővárosban már mindenfelé készülnek.

A Jókai Mór temetése ügyében kiküldött végrehajtó-bizottság a következőket tesz közzé:

Azok a küldöttségek és testületek, amelyek a halhatatlan költő végtisztességén részt kívánnak venni, sziveskedjenek e szándékukat és küldötteiknek számát vasárnap reggel 9 órától fogva legkésőbb hétfő délelőtt 11 óráig a végrehajtó bizottságnak a Nemzeti Múzeum igazgatósági irodájában lévő helyiségeiben lehetőleg élő szóval bejelenteni.

A bizottság e bejelentések átvétele céljából vasárnaptól fogva permanenciában van. A bejelentők a bizottság helyiségeiben mindjárt megkapják a felállításuk helyére vonatkozó utasítást, esetleg az elzárt területekre szóló belépő-jegyeket.

A törvényhatósági és hatósági küldöttségek, valamint a törvény által alkotott testületek küldöttségei ugyanott vehetik át belépő-jegyüket.

Koszorúk már szombaton reggel 10 órától fogva helyezhetők el a Nemzeti Múzeum épületében.

Ama főiskolák és iskolák igazgatói, amelyeknek ifjusága testületileg vonul ki a temetésre, szintén a rendező-bizottság útján kapják meg beosztásukat.

A ravatal vasárnap reggel 9 órától esti 9 óráig és hétfőn reggel 9 órától déli 1 óráig lesz közszemlére bocsátva Hétfőn délután 1 órakor a Múzeum épülete és kertje elzáratik és ez időn túl már csak a belépő-jegyek felmutatói kapnak beocsátást

Palics fejlesztése.

Dr. **Biró Károly** polgármester ma délutánra hívta össze a nagybizottságot, amely hivatalos volt véleményt mondani azon építkezési tervzetek felett, amelyek eddigelé beérkeztek. A budapesti parafavállalatnak már lapunk hasábjain részletesen ismertett tervéről volt szó, amelyet minden oldaláról megbirálták az egybehívottak. Az oppozitios

Dr. Heiszler J.

ORVOSTUDOR VIZGYÓGYINTÉZETE

~ SZABADKÁN, Mária-Terézia-park ut. ~

Telefon szám 211

Telefon szám 211

Gyógymódok: vizcura, massage, szénsavas fürdők (nauheimi) orvosi-torna és villanyozás.

Javalva: Álmatlanság-, főfájás-, szédülésnél; idegesség- és idegfájdalmaknál. Emésztési zavaroknál, főképen székrekedésnél. Rheumánál. Szénsavas fürdők (nauheimi) kitűnő hatású a szív és vérérték betegsége iné

vélemények közül csak egy vált ki különösen, dr. Sántha György véleménye, aki nem járul hozzá az építkezések tervezett elhelyezéséhez. Szerinte Palicsnak egészségesebb része az, ahol a szanatórium is épül, amely jóval magasabban fekszik, mint Palicsnak mostan frekventált része.

Csak hogy helyesen jegyezte meg Váli Gyula a bár alapos észrevételekre, hogy mi nem tervezhetünk ezuttal 50 esztendőre, hanem hamarosan kell megoldanunk a már elodázhatlan kérdést. Ugyanilyen értelemben szólalt fel dr. Klein Adolf is, aki szintén helyénvalónak tartja dr. Sántha észrevételeit azonban egészségi tekintetben sem lehet alapos kifogást tenni az ellen, hogy ott építkezzenek. Mert amint Váli helyesen fejtette ki, a parafaépítkezés éppen azzal a sajátsággal bír, hogy a talajvíz hátrányaival meg tud küzdeni.

Váli egyúttal választ adott Szutrély mérnöknek azon kifogására, hogy a parafaépítkezésnél gyakori eset, hogy poloskák veszélyeztetik azokat. Ez ki van zárva azért, mert a parafa kétféle, amely szerves anyagokkal keverve állítja elő a parafaanyagot és amely anélkül készíti azt. Ez a vállalat szerves anyagok nélküli parafát produkál, így hát a tett kifogás elesik. Raichl Ferenc is hozzászól a kérdéshez. Az az észrevétele, hogy a helybeli építészeti ipar pártolásának tekintetei megkivánnák azt, hogy helybeli iparosokkal végeztetnők a munkát.

Hozzászólottak még id. Gálffy György, aki szintén sürgeti, hogy az építkezésekbe végre már fogjanak bele és ne odázzák el a dolgot a végtelenségbe.

A legtöbben csatlakoztak Purgly Sándor azon indítványához, hogy mielőtt az építkezéseket kiadnák bárkinek is, ahhoz értő szakértőhöz forduljanak vélemény végett.

Végül Dr. Révfy Jenő palicsi orvos mond véleményt, aki leküzdhetőnek találja azokat a bajokat, amiket a talajvíz okoz. Ugyancsak így nyilatkozik Dr. Kertész Sándor tiszti főorvos is.

A belátó alapos tanácskozást Dr. Biró Károly polgármester fejezte be, aki kimondta határozatképen, hogy a bizottság szükségesnek látja, hogy vélemény kéressék ki egy országos szaktekintély részéről, akinek az egész tervezet bemutatassék.

A tanács e végett Ziegler Győző egyetemi tanárt fogja felkeresni. Egyúttal kimondja, hogy amennyiben a szakértői vélemény kedvező lesz, akkor a tanácskozásokat tovább folytatják.

Ennek kijelentése után befejeződött az értekezlet.

*

Nekünk pedig az a komoly szavunk itt ezen a helyen, hogy csakugyan kisebb apróságok ne zavarják a munka megkezdését. Igazán itt az ideje, hogy az évtizedek óta vajudó kérdés megoldassék. Am jöjjenek a tervezők, a vállalkozók, hiszen szabad a verseny és válogassa meg a tanács és a közgyűlés, hogy melyiket fogadhatja el. Most már

az a lényeges, hogy elvégre is hozzáfogjunk a munkához, amelynek megindítását nemcsak Palics, de a város jól felfogott érdeke is kívánja!

Politika a városházákon.

A vidék centrumabástyái voltak a nemzet nemzeti voltának és a magyar érzésnek, ami különben csaknem fűdi egymást. Ezért hagyták meg 1886-ban a törvényhatóságoknak azt a jogot, hogy az országos politikával foglalkozzanak. A törvényhatóságokról szóló törvény két helyen is említi az országos politikának a városházán való tárgyalhatóságát. A törvényhatóságok feladatának, hatáskörének és a közgyűlés tárgyainak szakaszában.

A jog annak való, aki azzal élni tud. Sajnosan tapasztalható, hogy a municipiumok, amelyek hajdan valóságos parlament jellegével bírtak, a tanácskozásnak nemcsak tárgyára, de jellegére és színvonalára nézve is: ujabban csak szalmacséplést és reichsrathi botránykrónikát produkálnak az országos politika terén. Kielégítetlen ambíciók, amelyeknek nem adatott meg a képviselőházban való érvényesülés lehetősége: a municipiumok közgyűlésein ontják ki a beléjük fojtott zoltániadákat. Etikailag az sem hat fölemelően, pedig mindennapos jelenség, hogy főispáni iniciatívákra az ország minden vidékéről hol ezért, hol amazért intéznek a törvényhatóságok hódoló sürgönyöket és feliratokat a kormányhoz.

A felirati jog ne ily szterlis módon érvényesíttessék! Ne dicsérő zöngemények, ne is szükmarku vállveregetés legyen a tartalmuk, hanem véleményadás alkotandó reformokra. Legyen az a véleményadás a megye vagy város közhangulatának kifejezője, ne egyéni, ne ellenzéki és ne kormánypárti. A mérséklet megértés, komolyság és alaposág legyenek a feliratok jellemző sajátosságai, ne pedig nagyhangu, prepotens, demagóg alakok pillanatnyi sikereinek okmányai.

Nem jár elől jó példával a főváros sem. Elüljár ugyan, de a deklamálásban. A főváros hétfői közgyűlése mintaközgyűlés volt, ámbar rendkívüli. Nem annak a mintája, minőnek kell lennie egy municipalis közgyűlésnek; de annak, minő szokott lenni. Épületes látvány aztán, mikép emeli egyik lap Preyer Hugo urat a Demostheneszek sorába és mikép csepi le a másik ugyanazt. Eötvös Károlyt is leszólja a kormánypárti sajtó. Pedig Eötvös Károly ezuttal tapintatosan, okosan beszélt és nem törekedett a tárgyi igazság rovására, sőt a tárgy teljes szem elől tévesztésével viceit piacra hozni. Ami pedig nagy hibája. Mert ami helyén való az Abbazia kávéházban, az nincs helyén a parlamentben és a városházán. És az elmésen csevegő »szépirodalmi főmunkatárs« nem állja meg a helyét mint vezércikkirő.

Mindezt inter parenthesis kell ezuttal említeni, mert a hétfői pesti városi közgyűlésen rendes stíljétől üdvösen elütő beszédet mondott. Ellenben hangsúlyllyal kell szót

tenni, hogy a lapok — azok pedig mindig a közerkölesök hü interpretátorai — nem azt nézik, ki mit beszélt, mi az egyes beszédek tartalmi fajsulya: de azt, ki mondotta el azt a beszédet. Cicero Filippikái a Levegyl Zoltán ajkáról hallva: a »Magyar Nemzetnek üres dadogás. Tisza István a Gladstone politikai bölcsességét, az ifju Pitt retorikáját és Palmerston lord szellemességét hordhatja halomra: a Független Magyarország akkor is azt fogja írni, hogy »Tisza formátlan és tartalmatlan beszéde a kormánypárti bérenceket is kinosan lepte meg.«

És nincs számottevő lap az országban, amely ne szolgálna senkit; vagy ha igen, szolgálná az igazságot!!

A lapok és a városházaiak e magatartása derivatív. A forrás a parlament; a forrás forrása a közerköles. Purgatóriumra van szükség. És e szükség nem nyer kielégítést. A közerköles háztartásában tehát hiba van.

A közigazgatási bizottság ülése a vármegyénél.

A vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 3-án tartotta Latinovits Pál főispán elnökléte alatt rendes havi ülését.

Az elnöklő főispán az egyes közigazgatási ágakról szóló jelentések felolvasása előtt megemlékezve a lefolyt vasuti sztrájkról, a következő indítványt terjesztette elő:

Közismert tény, hogy a vasuti sztrájk megszünte, mely az ország kereskedelmének és iparának oly óriási kárt okozott, gróf Tisza István miniszterelnök és a vezetése alatti kormány gyors és erélyes intézkedéseinek köszönhető, indítványozza, miszerint fejezze ki a közigazgatási bizottság gróf Tisza István miniszterelnöknek és a kormánynak teljes elismerését és köszönetét a vasuti sztrájk megszüntetése körül tett energikus és sikeres intézkedéseire.

Az indítványt a bizottság egyhangu belesléssel tudomásul vette.

Ezen indítvány elfogadása után Latinovits Pál főispán bejelentette, hogy a Szabadka—Budapest közötti új gyorsvonat közlekedés érvénybe lépett, minek következtében oda fog hatni, hogy Zombor—Szabadka között is oly vonatjárat állíttassék össze, mely direkt összeköttetést képezzen az új gyorsvonattal. A bizottság a bejelentést nagy lelkesedéssel vette tudomásul.

Következtek ezután az egyes referensek jelentései:

Dr. Pálovits Simon kir. tanácsos főorvos jelentette, hogy az általános egészségügyi viszonyok a múlt hóban kedvezőek voltak.

Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő jelentette, hogy 8 községben vizsgálta meg az iskolákat. Tapasztalatai a következők: Körtés községben a magyar nyelv tanítás csekély eredményt mutat, ami azonban a jelenlegi tanító nyugdíjaztatása után javulni fog: Órszálláson kielégítő az eredmény; Madarason szintén; Katymáron a felszerelés kiegészítésre szorul az egyes felekezeti iskolák szük-helyiség-

VIZGYÓGYINTÉZEZÉSE
A GÖZFÜRDŐ TELEPÉN.

Gyógymódok: vizcúra: ülő félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (nauheimi cura).

Javalva: ideggyengeség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és véredények megbetegedéseinek (nauheimi cura).

Részleges és teljes villany- és fényfürdők specifikus és biztos gyógymód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak!

ben vannak; Szt.-Tamás községben még 2 iskolának szervezése szükséges; Turján óvodának felállítása szükséges; Cservenkán a magyar nyelv tanítása szép eredményeket mutat, azonban e községben is szükség mutatkozik két magyar óvodának felállítására.

Sztankovits György kir. főmérnök jelentette, hogy a megyei közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő.

Pacséron távirtdahivatal rendeztetett be és át is adatvt a forgalomnak.

Popp György kir. tanácsos jelentette: Egyes adóban befolyt a múlt hóban: 622.217 kor, 33 fillér.

HIREK.

— **Telepitések a Délvidéken.** A Délvidék ijesztő mértékben növekvő kivándorlási mozgalmi fokozottabb mukásságra készítetik a Délvidék társadalmi testületeit. Így a Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete legutóbb elhatározta, hogy nagyobb szabású telepítést hajt végre a Délvidéken. Az egyesülettel szoros kapcsolatban levő Délmagyarországi Gazdasági Bank nagyobb birtoktesteket akar vásárolni, amelyeket parcellázva olcsón s könnyű fizetési feltételek mellett bocsátana a kisgazdák tulajdonába. Ily telepítéseket az egyesület már több ízben sikeresen hajtott végre.

— **Dalestély.** A szabadkai daleyeselet legutóbb tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy f. év június hó 11-én Palicson táncvigalommal egybekötött dalestélyt rendez, melyen a férfikaron kívül vegyeskarok is fognak közreműködni. A daleyeselet a részletes programot később fogja közölni.

— **A magyar asztaltársaság.** Junius hó 2-án az az Urnapján Palicson Perge Lajos ur szüléjében tartja ez évi majálisát. Tagok és vendégek kik részt venni ohajtanak sziveskedjenek az elnökségnél vagy a társaság helyiségében május hó 28-áig jelentkezni.

— **Pesti lhász Lajos színlaprekordja** Pesti lhász Lajos márczius 7-iki színlapon így reklamálja az Udvari kalandot: Szolnokon a Scheftsich kertben: Udvari kaland (szórol szóra) a „világtalan“ szerző személyes vezénylete mellett. — E nagyhatású operaszerű vig dalosjátékot s világtalan szerzőjét különösen ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe. Ezután majd így következnek a reklam rekordok: Baja, a föl nem épült színházban: Vak Bottyán a rövidlátó Tati személyes tapogatódzása mellett. Szentes, a nem égő villanylámpák sötétségében: a süket fajt pályanyertes színmű, a süket szerző hallgatása mellett. Szarvas, „A Sátán utja“ Sauremódból haza utazó Dr. Csillag Károly szerző jelenlétében, — ha a vasuti sztrájk a szerzőt valamelyik vasuti állomáson le nem késteti. Előkészületen: Lábatlan, tört. színmű a mindkét kezét vesztett szerző hadonázása közben A Bolond tragédia; az esztét vesztett szerző rendezésével, A Buckáner, Szabadka pályadíját elnyert színmű kapatos szerzőjének tántorgásával stb. stb. . . .

— **Helyettesítés.** Kaich József elhalálásával megüresedett nemesmiliticsi községi jegyzői állásra Tárcay Dezső főszolgabíró Patasits Dániel csonoplai s. jegyzőt helyettesítette.

— **Az Első Szabadkai Kiházásító Társaság** tudatja, hogy holnap f. hó 8-án délután 3 órakor a Lukács Miklós vendéglőjé-

ben Kuluncsits-féle ház (Kölcsey utca) tartja meg alakuló gyűlését, amelyre mindazokat akik a Társaság előzőmegbeszélő bizalmas gyűlésein résztvettek valamint a Társaság szelleme iránt érdeklődőket ezuton is meghívja a vezetőség.

— **Hivatalvesztésre ítélt községi bíró.** Mióta Beslity Tádét Bajmokon bírónak megválasztották, az ellenpárt részéről Beslity ellen özönével mentek a feljelentések. Többek között azért is, mert mikor tavál Szutrély Lipót főszolgabíró elrendelte az állattzárlatot, Beslity mégis megengedte az állatoknak a vásárra való felhajtását. A régen huzódó vizsgálatnak a napokban lett vége, mely szerint Karácson Gyula alispán Beslity Tádét bírót *hivatalvesztésre és az összes felmerült költségek megtérítésére ítélte.* Az új választás iránt még nem történt intézkedés.

— **Érdekes válópör.** Tizenhat éves házasság után ritkaság a válás, kivált ha már nagy fiúgyerek is van a házban. Azonban, ha a családfő nem tud keresni és a nyomor állandó vendég, akkor a szegénység egyik erős mozgató ereje a házasság felbontásának. Mint esetünk mutatja, sokszor a 16 éven át megelégedetten folytatott élet sem elegendő ahhoz, hogy a házasságok együtt szenvedjék át a szegénység keserves küzdelmeit. A külvilágban is kikapós menyecske és a lesújtott férj hónapok mulva a tárgyalási teremben találkoznak először. A bíró hiába igyekszik ékesszólásával a felekre békitőleg hatni, az asszony makacsul ragaszkodik a végleges váláshoz. Egyszerre izgatottam behatol valahogyan a tárgyalószobába a házaspár 14 éves fia és csak ennyit szól: „Papa, mama, béküljtek ki, mert a jó Isten meghozta szerencsénket!“ és a nagy felindulás hatása alatt eszméletlenül a földre bukik. A bíró felhasználva a kínos helyzetet, nyomós érvekkel hatott a makacs anyára, ki midőn hallotta, hogy fia újból visszanyerte beszélőképességét, gyermekéhez rohan, sirva fakad és kijelenti, hogy nem kéri a válást. A fiu görcsösen a markába szoritott egy papirdarabot, egy sorsjegyet, mely egy nagy nyereséget nyert ugyanaznap Török A. és Társa bankházában, Budapest, Teréz-körút 46. szám alatt. És e bankház szerencséje így segítette az engesztelhetetlennek tartott gyűlölség felett az anyai szeretetet győzedelmeskedni.

— **A le nem tartóztatott ügyvédsegéd.** Fentartással közöltük tegnap a hirt, hogy hogyan járt Csongrádon Klein Mátyás ügyvéd segédje. Mielőtt még tovább mennénk, megnyugtadjuk a már szerencsésen hazaérkezett ügyvédsegédet, hogy ő csakugyan nem lett letartóztatva, hanem hogy egy jó tréfa sült ki egy furcsán feladott sürgönyből. Az ügyvédsegéd csakugyan elment Csongrádra és ott letartóztatta a nem fizető adóst és erre spórolni akarva a sürgönydíjjal, azt az egy szót sürgönyözte „Letartóztattam.“ Ő ezalatt azt értette, hogy ő Kornethet letartóztatta. Principálisa pedig a „letartóztattam“ szó alatt azt értette, hogy a segédje lett letartóztatva. Ennek a félreértésnek a magyar nyelv az oka és a derék ügyvédsegédnek joga lenne az Akademia ellen pört indítani, hogy nem gondoskodik az ilyen nyelvtani félremagyarázások kikerüléséről, dr Klein Mátyás pedig joggal tette segédjének azt a szemrehányást, hogy mért nem sürgönyözött még egy szót a „letartóztattam“ mellé, hiszen egy pénzbe került volna. Egy lelkiismeretes segéd azon-

ban még akkor is spórol a principálisának, ha abból semmi haszna nincs, sőt ha még abból kellemetlen félreértések is származnak.

— **Liliputi betörők.** Egy több diszes tagból álló kis liliputi banda működik itt városunkban, akik eleve begyakorolják magukat a betörés művészetébe. Ma is a rendőrség elé került a banda 3 darab 10 éven aluli tagja, akiket persze még törvény alapján büntetni nem lehet, — de azért mégse tőrlik el a garázdálkodásukat. Az apró banditák holmi képes levelezőlapokat lopkodtak össze Palicson azután egy helyen formálisan be is törtek a vasutnál. Az az érdekes, hogy mind a három kölyök már rovott multu és ez nem az első debüjük.

— **Ritka szerencsége van Gaedicke** ismert budapesti szerencsegyűjtődjének, mely rövid időn belül a 602.000 koronás jutalmat, háromszor a 400.000 koronás, háromszor a 100.000 koronás, a 70.000 koronás és négyszer a 60.000 koronás főnyereményt fizette ki. E cég óriási szerencséje már is közmondásossá vált, tehát a ki főnyereményhez akar jutni, az siessen a szerencsés *Gaedicke*-nél sorsjegyet rendelni.

— **Állá okat** nyerni legbiztosabban csakis az »Országos Általános Pályázati Hírlap« útján lehet, mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hirt, az összes betöltendő állásokról. Az állástadók is nagyobb részét e lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivataliszolgai, pénzügyöri, kereskedelmi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a »Jegyesek és Házasulandók Lapja« melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor., egyes szám 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet körút 18. Képviselők fiókkiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

— **Házassági célból** ismerkedni legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja« útján, ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományu nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az »Országos Pályázati Hírlap«-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokot. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.

— **Átköltözés.** Özv. Hamburger Mária Széchenyi-téri okl szülész nő lakását Bachrach-féle házból ugyanazon téren sorba (3-ik házbán) Halbrohr Sándor ur házába helyezte át.

Tarka krónika.

Feleség helyett anyós és borjupaprikás helyett karikagyűrű

Jól ismerik Szabadkán azt az asszonykát, akiről szól az ének. Meg is neveznök bátran, katonásan: de minek génebe hozni a szegény, többszörösen felszarvazott férjet?

Tudta mindenki, hogy az asszonyka tilosba jár, azaz mivel a férje is tudta, nem is volt az többé igazi tilos. Ha igazi tilos volt volna, nem is unta volna meg az asszonyka; de így megunta. Elhatározta, hogy szt. Pálnak csap föl és oláhoknak fogja tekinteni férjét és barátját. Aztán had keseregjenek egymás keblére borulva!

Különös egy familia azonban ez. Nemesak a férj hunyt szemet, hogy a felesége a házi barátal „barátkozott”; de a mama is anyai áldását adta a leánya hirtelen támadt utazási tervére. Mégis gyöngédségből a férj iránt, lejött a leányát helyettesíteni férj uramhoz. Déli 1 órakor érkezett meg Budapestre és délután 2 órakor ment a lánya Budapestre, előre levélben megbeszélte terv szerint.

A férj épen az nap reggel szintén vidékre utazott és legjobb egyetértésben azzal vált el drágalatos feleségétől, hogy estére az ő legkedvesebb étele, borjupaprikás lesz a vacsora.

Gyöngé a toll, kellően ecsetelni, mi esoda arcot vágott férj uram, mikor este hazament és a felesége helyett az anyósát találta otthon, borjupaprikás helyett pedig a felesége karikagyűrűjét a tányérjában. A meglepetés teljessége kedvéért az asszony az összes butorokat és az összes fehérneműt magával vitte, még a férje fehérneműjét is. Ez az utóbbi körülmény valószínűvé teszi, hogy nem apácának ment.

Lapunk zártakor értesülünk, hogy a hitvesi hűtlenség baljóslatu, de az angyali türelem jobb jóslatu csillaga alatt született férj postafordultával 1 (mond: egy) butorozott szobát bérelt, hol is anyósával együtt lakik.

A példa vonz.

Ha ne a helybeli rendőrkapitányi hivataltól nyertük volna alábbi értesülésünket, menten rásütöttük volna a „légből kapott koholmány”-féle bélyegzőt.

A vasuti sztrájk alkalmából az összes vasutasokat ért vereség buját feledni: két szabadkai polgártárs meghitta egymást feleségestül barátságos vacsorára. A Fej vagy irás féle módszerrel döntötték el aztán, hogy mégis Pálnál legyen a vacsora, ne Péternél.

A vacsora, a hangulat szép is volt, jó is volt, csak a bor volt kissé hamis. Szabadkai vasutas azonban az ilyesmin nem ütődik meg. Éjfél tájban azonban föláll a Pál és amennyire az elfogyasztott szesz tekintélyes mennyisége engedte, elszomorodott szívvél jelenti, hogy neki éjfélkor szolgálata kezdődik.

Mit volt mit tenni? Pál fogta a köpenyét, meg a táskáját és kiváltképp megcsókolván élete párját, távozott. De Péter, Péterné és Pálné nem hagyják szégyenben az asztalot még tekintélyes számban meredező boros flaskákat. Csakhamar deledőjére jutott a virágos kedv és Péter családi szentélynek képezte a Pál lakását, nejjével szemben férji jogaival élt. Pálné borus kedélylyel volt kénytelen tanuja a családi egyetértés meghatározó idilljének.

Boruja azonban derűnek adott helyet, mikor legjobb barátja, a Péterné kijelentette, hogy költséget és fáradságot nem kimélve, meghozza neki ezt az áldozatot, hogy az ő Péterét néhány percre Pálnak hajlandó tekinteni. Sőt óhajta is a mulatság sikere érdekében, hogy Pálné ne makacsodjék és ne fukarkodjék. Péter is erősítette, hogy ép oly régi, mint hő vágya menne ezzel teljességbe. Pálnénak so kellett sok és csak azt jegyezte meg, hogy a világosságot redukálják minimumra, anint dukál. . .

Fülébe juto, azonban az eset Pálnak. A kapitánysághoz ment, hogy büntessék meg a hűtlen kigyót. De a kapitányság nem vállalkozott rá.

LEGUJABB.

Rákóczi hamvai.

A képviselőház elnöki fogadó szobájában ma délelőtt pártközi konferencia volt, amelyben a Rákóczi hamvainak hazaszállítására vonatkozó törvényjavaslat szövegét beszélték meg. Ott voltak a miniszterelnökön kívül a párt képviselői. A függetlenségi párt részéről Thaly Kálmán jelent meg.

A háború.

Az orosz távirati ügynökség tudósítója jelenti Port-Arthurból tegnap délután 3 órától: Hat cirkálójából álló ellenséges hajóhad látható folytonosan Port-Arthurból. A cárné népnapja ünnepe alkalmából ma csapatdiszszemle volt. Stössel tábornok a csapatokhoz intézett beszédében rumutatott a háború új szakaszára, melyben Port-Arthurt a szárazföld felől fenyegetik és kijelentette, hogy bizik Kvantung védőinek kitartásában. A katonák és tengerészek hurrákiáltásokkal feleltek. A szemlén Vitthös tengernagy, a hajóhad parancsnoka is jelen volt.

Uj palotahölgy.

A hivatalos lap mai számában hozza, hogy a király gróf Tisza István magyar miniszterelnök nejjének a palotahölgyi rangot legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Szenzációs rablógyilkosság a fővárosban.

Szombaton az est folyamán, mint nekünk telefonon jelentik Budapestre, ott gróf Zichy Nepomuk János ellen merényletet követtek el, amelyből a gróf mégis szerencsésen, ép bőrrel menekült meg. A merénylők egy régóta tervezett rablógyilkosságot akartak a gróf ellen elkövetni. A tettesek nevei és egyéb részletek hiányoznak.

A letartóztatott vasutasok.

Abban az időben, amikor elterjedt a hír, hogy a vasutasok sztrájkba léptek, a Rákosrendező állomáson Csető József vasuti altiszt és hat társa nemcsak a munkát hagyta abban, hanem meggondolatlanul elkövették azt is, hogy eloltották a lámpákat és a sinekből kiszedték az összekötő csavarokat. A rendőrség, amint ennek tudomására jött, a hét embert azonnal elfogta és előzetes letartóztatásba helyezte. A vizsgálóbírónak előzetes letartóztatást kimondó határozatát a budapesti büntetőtörvényszék vádtaácsa is helybenhagyta, a kir. ítélőtábla pedig majd csak a jövő héten foglalkozik a felfolyamodással.

Csalási kísérlet telephon utján.

Gróf Kinszky Paulát, aki Bécsben a Lenau-utca 10. szám alatt lakik, a minap telefonhoz hívta valami dr. Ganglbauer és segélyt kért tőle egy Koloman nevű család részére, amely állítólag a Währingergürtel 89. alatt lakik. A grófnő odaküldte inasát és meggyőződött, hogy ott Koloman család nem lakik. Mikor aztán egy fiatal ember jelent meg a pénzért, letartóztatották. A fiu makacsul tagad és miután a Ganglbauer név is koholt: a rendőrség nem igen boldogul a nyomozással.

KÖZGAZDASÁG.

A Bácsmezei Gazdasági Egylet vagyoni állapota — a pénztári jelentés szerint — 13,205 kor. 78 fillér. A múlt esztendőben az egylet bevétele 18,07 kor. 84 fillér, kiadása pedig 16,799 kor. 08 fillér. A pénztármaradvány tehát 1278 kor. 76 fillér. A pénztárnok a legnagyobb szakismerettel és nagybuzgósággal végezte. Az igazgatóság ezért — Latinovits Pál főispán indítványára elismerését nyilvánította neki.

Sertésvásári jelentés.

(Schleiffelder és Társai bécsi cégtől.)

1904. május 3-áról.

A mai vásárra összesen 12880 darab sertés volt bejelentve, felhajtott azonban 5996 német-lengyel és 6467 magyar sertés.

Az igen nagy felhajtás következtében az üzlet menete nagyon lanyha volt.

Különként élő sulyban fogyasztási adó nélkül:

Első prima magyar sertés	102—104 fill.
kivételesen	106 fill.
Közép- és öreg sertés	97—101 „
Könnyű- és szedett sertés.	90—95 „
Német-lengyel és erdélyi sertés	74—92 „

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

— Május 7. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	791—793	795—96
Buza máj. 1904	805—804	806—07
Buza okt.	—	—
Rozs apr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	666—665	668—69
Zab máj.-ra	529—523	530—31
Zab	—	—
Zab október	559—558	559—60
Tengeri máj	502—501	502—03
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. jul. 1904	518—517	517—18
Repce	—	—
repce aug.	10.90—10.00	—

Egy jó karban levő kisebb könyvtárszekrény

•• megvételre kerestetik. ••

Cím a kiadóhivatalban

Hol lehet legolcsóbban

Vásárolni

kész férfi öltönyt,

gyermek ruhát,

női kabátot

és paletot

Földes Samu és Társa

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	17 kor. feljebb
Ulster	22 „ „
Felöltő	17 „ „
Gyermek öltöny	5 „ „
Gyermek felöltő	9 „ „

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	11 kor. feljebb
Női Paletok	17 „ „
Fü és leánygallérok	5 „ „

MORVAI NOVÁK G.

vasbeton és Rabitz munka vállalkozó.
márvány mozaik és cementáru gyár.
Vasbetonból épült saját házában,
a vasúti indóházzal szemben. Telefon 238. sz.

Elvállal: vasbeton és Rabitz munkálatokat, betonatornázás, beton műtárgyak, nedves falak szárazzá tétele és gránit-terázzó munkák.

Fürdő kádak, víztartók, vizelők, szökő kutak, facement tetők.
Nagy és állandó raktár román és portland cementből.

Nagyban és kicsinyben a házhoz szállítva legújanyosabb árak mellett.

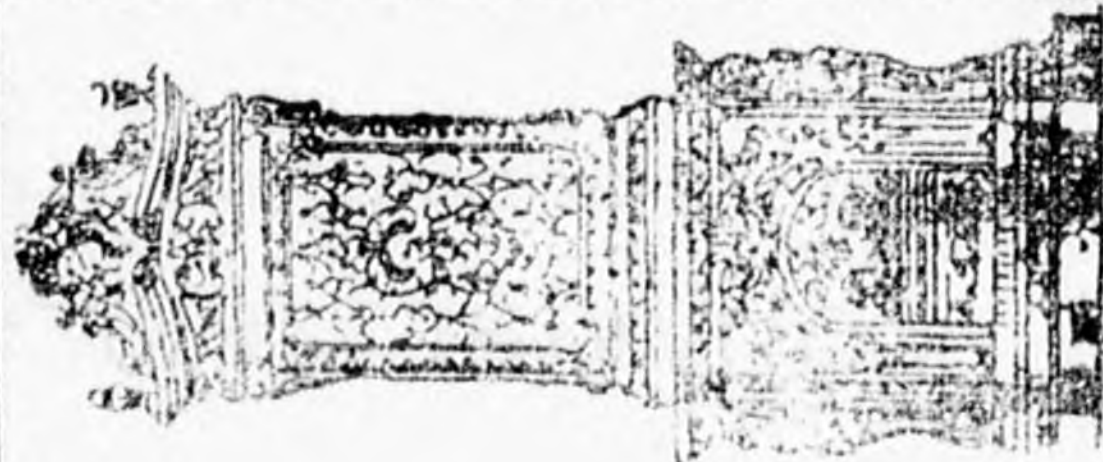
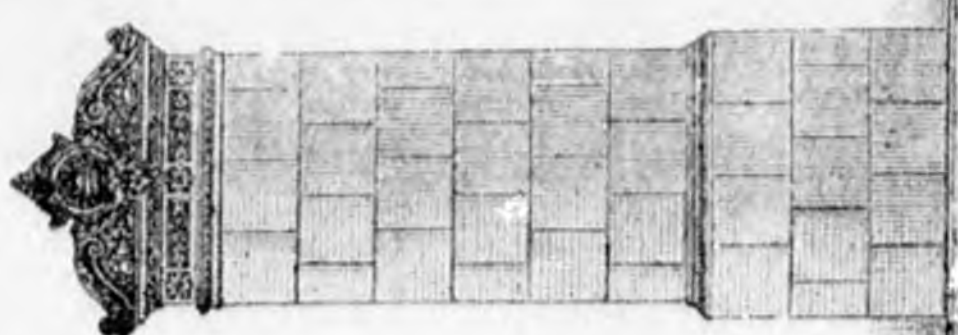
Nagy raktár mindennemű mozaik és ezement lapokból 1—6 színben, keramit lapok, kőagyagcsövek.

Szabadalmazott asfalt elszigetelő lapok nedvesség ellen. Asfalt papír, stb

Külföldön oszt ly :

UZLETVEZETŐ :

Cserépkánya gyári raktár DANIEL A. JÓZSEF
Bathány-utca.

Különféle állványok
~ jutányos áron ~

ELADÓK

KISS ISTVÁN

fűszer- és csemegeáru kereskedésében.

Szabadka, Kossuth-utca

Teljes waggonrakományok bármely állomásra szállítva!

KERTÉSZ ALBERT

SZABADKA, VI. kör. Petőfi-utca 88. sz. (gimnáziummal szemben.)

MELOCCO PETER Budapest

Márvány, mozaiklap, mükő és cement-
áru-gyár. Beton és vasbeton építési
vállalat

Eternit-művek.

HATSCHEK LAJOS

Eternit-pala gyárainak

KÉPVISELETE ÉS RAKTARA.

ÉPÍTÉSI ANYAGOK RAKTÁRA.

ELADÁS NAGYBAN ÉS KICSINYBEN.

➡ Állandóan raktáron tart : ➡

Építési anyagok:

Hornított tetőcserepek. • Tűzálló (chamotte) téglák. • Valódi egeresi szobrász és alabastrom gipsz. • Kátrány kőfedellemezek. • Szagtalan valódi asfalt lemezek. • Asphalt elszigetelő lemezek. • Vizmentes köszénkátrány. • Elsőrendű Carbolineum fotelítésre. • Cement és mozaiklapok a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. • Cső-műszölt portland és kőagyag csövek. • Szurok faklyák.

Sürgöny és levélcím: Kertész Albert Szabadka. Telefon 204. sz.

Jutányos árak. Csak elsőrendű árúk. Azonnali szállítás.

Egy háztartási mérleg

és 1 üveg eredeti francia parfüm
ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói

ezüst árúimat

és pedig: 6 darab mexikó ezüst asztali kés, 6 darab mexikó ezüst evővillát, 6 darab mexikó ezüst evő-

kanalat, 12 darab mexikó ezüst kávéskanalat, 6 darab kiváló dessertkést, 6 kiváló dessertvillát, 1 darab mexikó ezüst levesmerítő kanál, 1 darab mexikó ezüst tejmerítő, 2 darab elegáns asztali gyertyatartót.

46 darab összesen csak 6 frt 50 kr.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomban egy szavatosság mellett pontosan működő 12¹/₃ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok, Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker J. központi forgalom áruháza: Bpest, Hernát-u. 54.

5 koronáért

küldök 4¹/₂ kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült — finom enyhe **Piperesszappant** rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi.

3 frt 40 krajczár

utánvéttel egy vég szepességű vászon 6 teljes férfi vagy női ingre 90 cm. széles kitűnő minőségben, 5 évi jótállással; számos elismerés.

4 frt 50 krajczár

utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre 3 méter divatos s övet egy elegáns férfi öltönyre tetszés szerinti színben kapható.

➡ Mintakat nem küldök. ➡

kék zománczozott főzőedény! Legfinomabb gyártmány!

Bámulatos olcsó árban. — Próba-rendelmény 6 drb főzőfazék és 6 darab lábas csak 3 forintba kerül utánvétellel.

Denker József Bpest

VII. Hernát-u. 54.

A m. kir. államv. gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

gőzeséplőkészleteket, ipari ezélokra alkalmas COMPOUND lokomobilokat.

MILLENIU

fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Szabadkai takaré- és hitelintézet mint szövetkezet.

Alírási felhívás a IV-ik évtársulatra

Értesítjük a t. közönséget, hogy az aláírá sok IV-ik évtársulatunkra a mai nappal megkezdődnek.

Üzletrészek (heti koronás befizetések) jegyvezetők az intézet helyiségében — volt Sümegi-féle, most Miloszavlyevits-féle ház, a postával szemben — valamint az intézet igazgatósági, választmányi és felügyelő bizottsági tagjainál.

Kölcsönök úgy váltóra, mint jelzálogi bekebelezés mellett teljes versenyképességgel a legelőnyösebb kamatláb mellett folyósítanak.

Betétek — a betét napjától kezdődő kamatozásra 4 1/2% mellett elfogadtatnak.

Allandó betétek kamatlába 5%.

Szabadka, 1904. május 1-én.

Az igazgatóság.

Tagok száma	1904. április 30-an	1367.
Üzletrészek száma	„ „ „	3897.
Kölcsönállomány	„ „ „	560.000 k.
Befizetett törzstőke	„ „ „	300,521 k.

felbélyegzett és ovadékkal ellátott zárt ajánlataikat a mondott napon d. e. 10 óráig a városi iktató hivatalban nyújtják be.

Ajánlatok csupán a mérnöki hivatal által kiszolgáltatandó ajánlati iven tehetők.

Ajánlat tehető mind a 3 laktanyára és mind a 3 mellék épületre együttesen, avagy 1-1 laktanyára és 1-1 melléképületre külön-külön is

Ovadék: az egész munkára 2300 korona, egy laktanya főépületére 540 korona, egy laktanya melléképületére 230 korona.

A befejezés határideje 1904. évi nov. 1. A tervek és költségvetések a hivatalos órák alatt a mérnöki hivatalban megtekintethetők.

Kelt Szabadkán, 1904. évi május 5.

Városi tanács.

Nagymennyiségű

Szép és nemes fajú

RÓZSÁK

nagy választékban és jutányos árban kaphatók

BAGICS JÓZSEF kertésznél Bednáz - féle kert, az erdő bejáratával szemben

Ugyanott szebbnél-szebb alkalmi csokrok megrendelhetők.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a „Nemzeti Casinó” épületben lévő

vendéglőt

átvettem. Amidőn jó konyháról valamint pontos kiszolgálásomról már eleve is biztosíthatom tisztelt vendégeimet vagyok magamat b. pártfogásukba ajánlva, amelyet kifogástalan kiszolgálással kiérdemelni óhajtok.

Xiváló tisztelettel
Jóó Ferencz
Vendéglős.

Étkezésekre előfizetések elfogadtatnak.

Szabadka szab. kir. város tanácsa.

8507/1904.

Árlejtési hirdetmény.

A th. közgyűlés 221/5765/904. sz. határozata alapján közhírré tétetik, hogy Ludas pusztán, Tompán és alsó Tavankúton építendő esendőrségi laktanyák és melléképületeivel vállalat utján leendő biztosítása céljából f. evi május hó 15-én délelőtt 10 órakor a gazdasági ügyosztályban zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak mindazok, kik ezen árlejtésen résztvenni kívánnak, hogy szabályszerűen

? Miért? nevezi

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb

Szerencse-gyűjtődének?

- Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki
 - Mert ott a 602.000 kor. jutalmat
 - Mert ott 3-szor a 400.000 kor. főnyereményt
 - Mert ott 3-szor a 100.000 „ „
 - Mert ott 1-szer a 70.000 „ „
 - Mert ott 4-szer a 60.000 „ „
 - Mert ott 3-szor a 30.000 „ „
 - Mert ott 5-ször a 25.000 „ „
 - Mert ott 10-szer a 20 000 „ „
- nyerték és

 mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztálysorsjáték május 17. és 18-án megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

1/1 1/2 1/4 1/8 sorsjegyeket
12.— 6.— 3.— 1.50 koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje
BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11. szám.

 Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatóság céljából kívánatra szívesen szolgálók.

~~~~~ Levágandó rendelőlevél. ~~~~~
GAEDICKE A. urnak
BUDAPEST.

Szíveskedjék címemre ..... I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztálysorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték ..... korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos cím: { Név .....
                  { Állás .....
                  { Lakhely .....
                  { Utolsó posta .....

A nem kívánt módoszat törölendő.

Vendéglő áthelyezés.

Van szerencsém a n. érdemű közönség b. udomására hozni, hogy jó hírnévnek örvendő

vendéglő- és

sörcsarnokomat

a Rudics-utcából a Wesselényi-utca 41. szám alá (a volt Piszárevics-féle sörcsarnok helyiségébe) helyeztem át, a melyet örök áron megvettem.

Kitűnő villásreggeli! Ebéd- és vacsora előfizetések elfogadhatók.

Tisztelt vendégeim további pártfogását a kitűnő ételek- és italokkal, valamint a gyors és pontos kiszolgálással továbbra is kiérdemelni minden igyekezetem leendő.

Tisztelettel

Szemmáry János

vendéglős.

Az „OTTHON” kávéházban

ma és a következő napokon
bel és külföldi művésznők vendégfelleptével
nagy elite

Orfeum előadás.

Estéknként fellépnek a hírneves

PRÓNAY nővérek

külföldi ének és táncművésznők;

== LONI VALDEN ==

a mágnás schansonette;

JENEY NŐVÉREK ZEMPLÉNI BŐSKE
népszimű énekesnők;

Lengyel J. Csengeri K.
humorista, dalkomikus;
MÁTRAY és MAGYARI J.
kuplé énekesek, stb.

~ Estéknként változatos és új műsor. ~

Színre kerülnek: drámolettek, mulattató, marák és párjelenetek, táncok és tréfás boházatok.

Kezdeté 8 és fél órakor.

A n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva ezen kitűnő művészársulatot és kegyes pártfogásáért esedezik

tisztelettel

Lengyel József,

igazgató.

Ugy a legfigyelmesebb gyors és pontos kiszolgálásról, valamint a legfinomabb fagyaltok, jegek, kávék, saját töltésű tisztán kezelt palaczk borok, különleges kávéházi italokról és hideg buffetről legjobban gondoskodik

Versendi Gyula,

az „Otthon” kávéház tulajdonosa.

VARRÓLEÁNY

ki gépen jártassággal bir, valamint tanuló leány is felvétetik

Wolf Mártonnál

VI., Kőhid-utca 304. sz.

Magy. kir. szabadalmazott

Osztálysorsjegyek

kaphatók:

Illgen János

== fűszerkereskedőnél ==

Szabadkán (aszínház mellett.)

$\frac{1}{4}$ 12 korona. $\frac{1}{2}$ 6 korona. $\frac{1}{4}$ 3 korona. $\frac{1}{8}$ 1 $\frac{1}{2}$ korona.

Huzás május hó 17. és 18-án.

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereséménynél többet fizettünk nagyrebecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyeresémet és pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080 számú sorsjegyre,
a **100.000** koronás nyeresémet a 74366. sz. sorsj.-re a **80.000** koronás főnyeresémet a 83061. sz. sorsj.-re
a **100.000** " " a 52528. " " a **70.000** " " a 81161. " "
a **100.000** " " a 94780. " " a **70.000** " " az 5498. " "
a **90.000** " " a 109780. " " a **60.000** " " az 51613. " "
a **90.000** " " a 83610. " " a **60.000** " " a 76347. " "
a **90.000** " " a 97787. " " a **50.000** " " a 4036. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyeresémet.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény

jut és összesen egy hatalmas összeg,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeresemény **400.000**,
1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**,
1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,
1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,
8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000** nyeresemény és jutalom **14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
 $\frac{1}{2}$ " " " 3.— " " 6.—; $\frac{1}{12}$ " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeleseket eredeti sorsjegyekre kérünk

1904. évi május hó 17-ig
bizalommal hozzánk beküldeni, miután a huzás már május 17. és 18-án lesz.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHAZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték üzlettel:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. ÉS TÁRS bankháza Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget ..... kor. összegben } utánvételezni kérem } A nem tetsző }
postautalvánnyal küldöm } melléklem bankjegyekben (bélyegekbén) } törölnöd

Pontos cím: